

ทบทวนการวิจัยปฏิบัติการ

Action Research

รองศาสตราจารย์ ดร. ชูศักดิ์ เอกเพชร
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

การวิจัยปฏิบัติการ (ACTION RESEARCH)

เป็นกระบวนการที่ผู้ปฏิบัติงานศึกษากิจการปฏิบัติงานในหน้าที่ โดยใช้ระเบียบวิธีวิธีการวิจัย เพื่อค้นหาความจริงเกี่ยวกับสิ่งที่ปฏิบัติ หรือเป็นการแก้ปัญหา เช่น การสร้างและพัฒนาทักษะใหม่ๆ หรือวิธีการใหม่ขึ้น เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหางานที่ปฏิบัติอยู่ โดยดำเนินการวิจัยในที่ปฏิบัติงานนั่นเอง

ACTION RESEARCH

เป็นวิธีการศึกษาที่มีระเบียบวิธีการเฉพาะ ประกอบด้วย

- 1) การกำหนดปัญหาในการปฏิบัติงาน
- 2) การแสวงหาลู่ทางในการแก้ปัญหา
- 3) การใช้วิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหา
- 4) การบันทึกรายละเอียดผลการปฏิบัติการ และ
- 5) การสรุปและเสนอผลการแก้ปัญหา

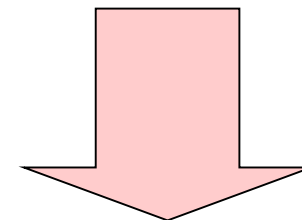
ความรู้จาก
กระบวนการ
การวิจัย

+

ความรู้จาก
ผลการ
ปฏิบัติเพื่อ
แก้ปัญหา

=

การวิจัย
ปฏิบัติการ

แนวทางใหม่ภายใต้กระบวนการทัศน์
การวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลง

จุดเด่นและข้อจำกัดของการวิจัยปฏิบัติการ

จุดเด่น

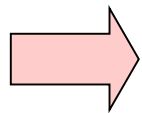
- เป็นการวิจัยที่มีชีวิตชีวา เพราะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง
- ผลการวิจัยถือเป็นความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาขององค์กร
- ผลการวิจัยตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง

ข้อจำกัด

- ผลการวิจัยไม่สามารถสรุปอ้างอิงไปยังกลุ่มอื่นๆ ได้ แต่อาจใช้เทคนิควิธีวิธีไปประยุกต์กับกลุ่มอื่นๆ ได้ ซึ่งอาจได้ผลไม่เหมือนกัน

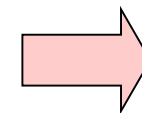
กรอบแนวคิดการวิจัย

การเตรียม
การวิจัย

หลักการหรือแนวทางพัฒนา/
วงจรการวิจัยปฏิบัติการ

- การวางแผน (Planning)
- การปฏิบัติตามแผน (Acting)
- การสังเกตและบันทึกผล(Observing)
- การสะท้อนผล(Reflecting)

ผลที่ได้

- ความรู้
 - ทักษะ
 - ความพึงพอใจ
 - ผลงาน/แนวทางใหม่
- ฯลฯ

ขั้นตอนการวิจัย

การเตรียมการวิจัย

- เป็นขั้นตอนการศึกษาบริบทสถานศึกษา ประเด็นปัญหา ความต้องการ พัฒนา การสร้างความตระหนักต่อดำเนินงานร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การเตรียมสถานที่ เอกสาร อุปกรณ์ในการปฏิบัติการเป็นต้น

1. การวางแผนการวิจัย

วิเคราะห์ปัญหาขององค์กร

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดนวัตกรรม/แนวทางที่ใช้แก้ปัญหา

การวางแผนเตรียมการวิจัย

การเตรียมบุคลากร ทรัพยากร สู่การปฏิบัติ

2. การปฏิบัติการวิจัยและ 3. การสังเกต

4. การสะท้อนผลและรายงานการวิจัย

กระบวนการทำวิจัยปฏิบัติการ
ในองค์กร

การศึกษาเอกสารแนวคิด/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สังเคราะห์แนวทาง วิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาที่จะ

นำไปใช้ปฏิบัติการ

ตำรา เอกสารวิชาการที่มีการเผยแพร่

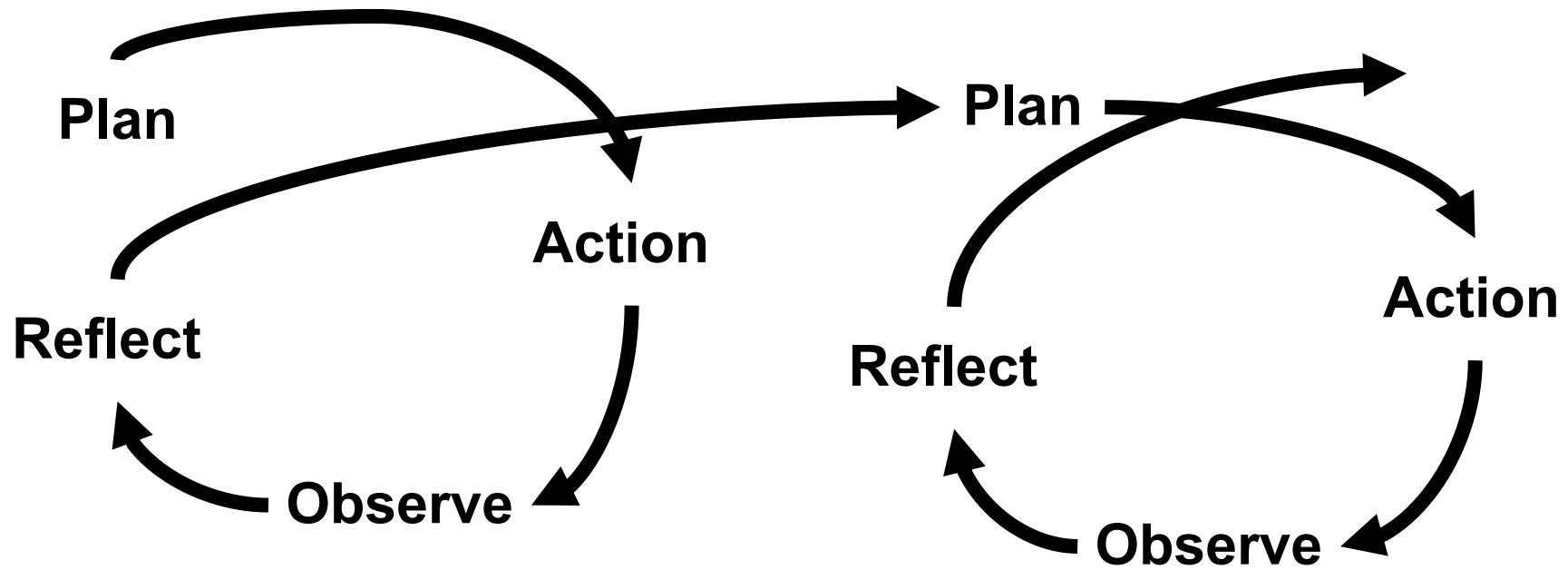
คู่มือ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย

ตัวแบบ หรือแนวปฏิบัติที่ดี

สังเคราะห์ให้ได้แนวคิด, วิธีการหรือนวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหาและนำไป
ปฏิบัติการ

วงรอบการวิจัยปฏิบัติการ (PAOR)

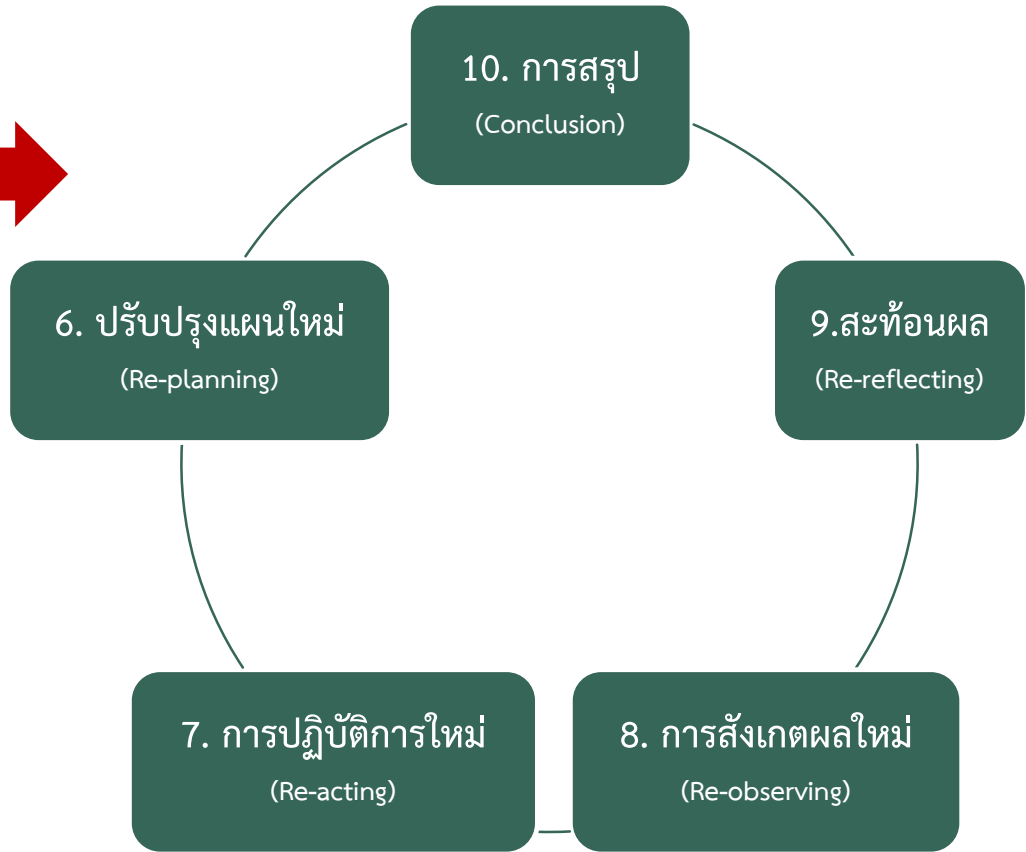

Kemmis & McTaggart, 1988

1st Cycle

2nd Cycle

ผล
การวิจัย

วงจรรอบแรก
ภาคเรียนที่..... ปีงบประมาณ.....

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ (Preparation) ชี้แจงหลักการ
จรรยาบรรณ บทบาทของผู้วิจัย วิธีดำเนินการวิจัยและอื่นๆ ร่วมกันจัดทำคู่มือหรือ
แผนที่การทำงาน (Road Map) โดยอาศัยวงจร PAOR และเตรียมเอกสารที่
เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
กำหนดประเด็นปัญหา อาจแบ่งกลุ่มย่อยรับผิดชอบ และจัดทำแผนปฏิบัติการโดย
อาศัยวงจร PAOR

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติ (Acting) นำแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นไปปฏิบัติ
ให้บรรลุผล มีการบันทึกอนุทินการดำเนินงาน กำหนดแนวทางติดตามความก้าวหน้า
และปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตผล (Observing) ประมวลผลจากการประชุมเชิง
ปฏิบัติการ เพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้น และการตีความปรากฏการณ์ระบอบองค์ความรู้
ใหม่หรือการเรียนรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล (Reflecting) จัดประชุมปฏิบัติการ เพื่อ
สรุปผลการดำเนินงาน ผลการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยสังเคราะห์แล้วเขียน
เป็นสรุปผล การดำเนินงานรอบแรกเพื่อนำสู่การวางแผนรอบต่อไป

วงจรรอบที่สอง
ภาคเรียนที่..... ปีงบประมาณ.....

ขั้นตอนที่ 10 การสรุปผล (Conclusion) จัดทำรายงาน อาจ
ประชุมเชิงวิชาการ เพื่อสรุปและนำเสนอผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 9 การสะท้อนผลให้ (Re-Reflecting) เหมือนขั้นตอน
ที่ 5 คือ จัดประชุมปฏิบัติการ เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน ผลการเรียนรู้ และ
ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยสังเคราะห์แล้วเขียนเป็นสรุปผล และจัดทำเป็นเอกสาร

ขั้นตอนที่ 8 การสังเกตผลใหม่ (Re-observing) ประชุมเชิง
ปฏิบัติการ เพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้น และการตีความปรากฏการณ์ระบอบองค์ความรู้
ใหม่หรือการเรียนรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 7 การปฏิบัติการใหม่ (Re-acting) แต่ละกลุ่มหรือบุคคล
นำแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นไปปฏิบัติให้บรรลุผล มีแนวการดำเนินงาน
เช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 6 การวางแผนใหม่ (Re-Planning) จัดประชุมเชิง
ปฏิบัติการ เพื่อศึกษาทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และจัดทำแผนปฏิบัติ
งานใหม่ซึ่งอาจเป็นการทำซ้ำหรือต่อยอดผลการปฏิบัติการรอบแรก

วงรอบที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ (Preparation) จัดประชุมเพื่อชี้แจงหลักการ จรรยาบรรณ บทบาทของผู้วิจัยและอื่นๆ และจัดทำคู่มือการวิจัยหรือแผนที่การทำงาน (Road Map) โดยอาศัยวงจร PAOR เป็นแนวทางปฏิบัติ

<i>P (Planning)</i>	<i>A (Acting)</i>	<i>O (Observing)</i>	<i>R (Reflecting)</i>
<p>เตรียมการจัดประชุม สัมมนาในด้าน</p> <ul style="list-style-type: none">• คน• ทรัพยากร• เครือข่าย• ขั้นตอน• วิธีการ• ระยะเวลาฯลฯ	<ul style="list-style-type: none">■ จัดประชุมสัมมนาเพื่อการวางแผน■ ให้ความรู้เรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการและบทบาทของผู้ร่วมวิจัย■ จัดทำคู่มือการวิจัย หรือจัดทำแผนที่การทำงาน(Road Mad)	<p>ร่วมกันประเมินผลการดำเนินขั้นเตรียมการเพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none">• ทราบจุดเด่น• ทราบจุดบกพร่อง• ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง	<p>ร่วมกันสรุปผลขั้นตอนการเตรียมการ (Preparation)</p>

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการกำหนดประเด็นปัญหา แบ่งกลุ่มย่อยรับผิดชอบ และจัดทำแผนปฏิบัติการโดยอาศัยวงจร PAOR

<i>P (Planning)</i>	<i>A (Acting)</i>	<i>O (Observing)</i>	<i>R (Reflecting)</i>
<p>ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการ</p> <ul style="list-style-type: none"> กำหนดรูปแบบการวางแผน การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ จัดกลุ่มทำงาน การแบ่งงานแบ่งหน้าที่ การจัดเตรียมสถานที่ ฯลฯ 	<p>จัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> วิเคราะห์สภาพที่เคยเป็นมา, สภาพปัจจุบัน, สภาพที่คาดหวัง, สภาพปัญหาอุปสรรค การนำเสนอกรอบแนวคิดการพัฒนางานวิชาการและปัญหาการบริหารที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันอภิปรายแนวการใช้หลักการบูรณาการเพื่อพัฒนา และนำเสนอกรอบแนวคิดฯ 	<p>ร่วมกันประเมินผลการดำเนินงานในขั้นตอนการวางแผนเพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> ทราบจุดเด่น จุดบกพร่อง และข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข 	<p>ร่วมกันสรุปผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> ทราบถึงสิ่งที่ทำสำเร็จ/ทำไม่สำเร็จ สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติ (Acting) แต่ละกลุ่มปัญหำนำแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นไปปฏิบัติให้บรรลุผล มีการบันทึก
 อนุทินส่วนการเสวนา ออกแบบการติดตามความก้าวหน้า และปรับปรุงแก้ไข โดยอาศัยวงจร PAOR

<i>P (Planning)</i>	<i>A (Acting)</i>	<i>O (Observing)</i>	<i>R (Reflecting)</i>
<p>ประชุมปรึกษาหารือ ร่วมกันเพื่อกำหนดแนว ปฏิบัติตามแผนที่จัดทำ ขึ้นในขั้นตอนที่ 2</p>	<p>ร่วมกันปฏิบัติงานตามแผน โดย บันทึกอนุทินการดำเนินงานเป็น ระยะเวลาเกี่ยวกับ</p> <ul style="list-style-type: none"> • การเปลี่ยนแปลงในกิจกรรม • การเปลี่ยนแปลงในคำอธิบายถึงสิ่งที่ปฏิบัติ • การเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ทางสังคมและรูปแบบองค์การของกลุ่ม • การพัฒนาตนเองหรือสิ่งที่เกิดการเรียนรู้ 	<p>กำหนดพบปะเสวนาเด ร่วมกันประเมิน ผลการ ดำเนินขั้นตอนที่ 3 เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทราบจุดเด่น • ทราบจุดบกพร่อง • ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง <p>บันทึกผลการประเมิน ความก้าวหน้าและการ ปรับปรุงแก้ไข</p>	<p>ร่วมกันสรุปผลการวิจัย ในขั้นตอนที่ 3 เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทราบถึงสิ่งที่ทำสำเร็จ/ ทำไม่สำเร็จ • สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข • การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตผล (Observing) ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้น และการตีความปรากฏการณ์ระบอบองค์ความรู้ใหม่หรือการเรียนรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยวงจร PAOR

<i>P (Planning)</i>	<i>A (Acting)</i>	<i>O (Observing)</i>	<i>R (Reflecting)</i>
วางแผนจัดประชุม หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสังเกตผล	ประชุมดำเนินการสังเกตผลตามที่วางแผนไว้	ร่วมกันประเมินผลการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 4 เพื่อ <ul style="list-style-type: none"> • ทราบจุดเด่น • จุดบกพร่อง • ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข 	ร่วมกันสรุปผลการวิจัยเพื่อ <ul style="list-style-type: none"> • ทราบจุดเด่น / จุดบกพร่อง • สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล (Reflecting) จัดประชุม เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน ผลการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยสังเคราะห์แล้วเขียนเป็นสรุปผล และจัดทำเป็นเอกสาร รายงานผลการวิจัยรอบที่ 1 โดยอาศัยวงจร PAOR

<i>P (Planning)</i>	<i>A (Acting)</i>	<i>O (Observing)</i>	<i>R (Reflecting)</i>
<p>ร่วมประชุมวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมสะท้อนผล</p>	<p>ดำเนินกิจกรรมการสะท้อนผลตามที่วางแผนไว้</p> <ul style="list-style-type: none"> ร่วมสรุปผลการดำเนินงาน ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข 	<p>ร่วมกันสรุปผลการวิจัยในขั้นนี้ เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> ทราบจุดเด่น จุดบกพร่อง ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข 	<p>ร่วมกันสรุปผลการวิจัยในขั้นตอนนี้ทั้งหมด เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> ทราบสิ่งที่สำเร็จ/ไม่สำเร็จ สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

วงรอบที่ 2

ขั้นตอนที่ 6 การวางแผนใหม่ (Re-Planning) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อศึกษาทบทวนผลการดำเนินงาน กำหนดประเด็นปัญหา ข้อเสนอแนะต่างๆที่เกิดขึ้นและจัดทำแผนปฏิบัติงานใหม่โดยอาศัยวงจร PAOR

<i>P (Planning)</i>	<i>A (Acting)</i>	<i>O (Observing)</i>	<i>R (Reflecting)</i>
ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทั้งหมด ปรึกษาหารือกันเพื่อจัด กิจกรรมการวางแผนใหม่ ตามวัตถุประสงค์	ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทั้งหมด ดำเนินกิจกรรมการวางแผน <ul style="list-style-type: none">• ร่วมกันวิเคราะห์ วิพากษ์ผล การดำเนินงานที่ผ่านมา• ร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหา เพื่อปรับปรุง/พัฒนา• จัดทำเอกสารมอบให้ผู้ร่วมวิจัย ทุกราย	ร่วมกันประเมินผลการจัด กิจกรรมวางแผนใหม่เพื่อ <ul style="list-style-type: none">• ทราบจุดเด่น• ทราบจุดบกพร่อง• ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง	ร่วมกันสรุปผลขั้นตอนนี้ เพื่อ <ul style="list-style-type: none">• สิ่งที่ทำสำเร็จ/ไม่สำเร็จ• สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข• การเรียนรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 7 การปฏิบัติการใหม่ (Re-acting) จัดประชุมปฏิบัติการ นำแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นไปปฏิบัติให้บรรลุผล มีแนวการดำเนินงานเหมือนกับขั้นตอนที่ 3 โดยอาศัยวงจร PAOR

<i>P (Planning)</i>	<i>A (Acting)</i>	<i>O (Observing)</i>	<i>R (Reflecting)</i>
<p>ร่วมกันประชุมเพื่อปรึกษาหารือกำหนดแนวปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ในขั้นนี้</p>	<p>ร่วมกันปฏิบัติงานตามแผน โดยบันทึกอนุทินส่วนตัว (Personal Journal) ตามภาระงานที่ตกลงเพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • การเปลี่ยนแปลงในกิจกรรม • การเปลี่ยนแปลงในคำอธิบายถึงสิ่งปฏิบัติ • การเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ทางสังคมและรูปแบบองค์การของกลุ่ม • การพัฒนาตนเอง หรือสิ่งที่เกิดการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> • ร่วมกันประเมินผลการดำเนินขั้นตอนนี้เพื่อ <ul style="list-style-type: none"> ○ ทราบจุดเด่น ○ ทราบจุดบกพร่อง ○ ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง • บันทึกผลการประเมินความก้าวหน้าและการปรับปรุงแก้ไข 	<p>ร่วมกันสรุปผลขั้นตอนนี้เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • สิ่งที่ทำสำเร็จ/ไม่สำเร็จ • สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข • การเรียนรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 8 การสังเกตผลใหม่ (Re-observing) ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้น และการตีความปรากฏการณ์ระบอบองค์ความรู้ใหม่หรือการเรียนรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น เหมือนกับขั้นตอนที่ 4 โดยอาศัยวงจร PAOR

<i>P (Planning)</i>	<i>A (Acting)</i>	<i>O (Observing)</i>	<i>R (Reflecting)</i>
<p>จัดประชุมหารือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสังเกตผลใหม่</p>	<p>ดำเนินการสังเกตผลตามทีวางแผนไว้ เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ร่วมกันประเมินผลที่เกิดขึ้น • ผลที่คาดหวัง/ไม่คาดหวังทั้งทางบวก/ลบ • องค์ความรู้ใหม่ 	<p>ร่วมกันประเมินผลการดำเนินงานในขั้นนี้เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทราบจุดเด่น • จุดบกพร่อง • ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข 	<p>ร่วมกันสรุปผลการวิจัยในขั้นตอนนี้ เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทราบสิ่งที่ทำสำเร็จ/ไม่สำเร็จ • สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข • การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 9 การสะท้อนผลใหม่ (Re-Reflecting) ทำเหมือนขั้นตอนที่ 5 คือ จัดประชุมกลุ่มย่อย เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน ผลการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยสังเคราะห์แล้วเขียนเป็นสรุปผล และจัดทำเป็นเอกสาร โดยอาศัยวงจร PAOR

<i>P (Planning)</i>	<i>A (Acting)</i>	<i>O (Observing)</i>	<i>R (Reflecting)</i>
<p>ร่วมประชุมวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมสะท้อนผลใหม่</p>	<p>ดำเนินกิจกรรมการสะท้อนผลใหม่ตามที่วางแผนไว้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ร่วมสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมด • ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น • ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข 	<p>ร่วมกันสังเกตผลการจัดกิจกรรมในขั้นตอนนี้เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทราบจุดเด่น • จุดบกพร่อง • ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข 	<p>ร่วมกันสรุปผลการวิจัยในขั้นตอนนี้ เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทราบสิ่งที่สำเร็จ/ไม่สำเร็จ • สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข • การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 10 การสรุปผล (Conclusion) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และนำเสนอผลการวิจัย โดยอาศัยวงจร PAOR

<i>P (Planning)</i>	<i>A (Acting)</i>	<i>O (Observing)</i>	<i>R (Reflecting)</i>
ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมประชุมวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมการสรุปผล	<ul style="list-style-type: none">• จัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการ• จัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการ	ร่วมกันสังเกตผลการจัดกิจกรรมในขั้นตอนนี้เพื่อ <ul style="list-style-type: none">• ทราบจุดเด่น• จุดบกพร่อง• ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข	ร่วมกันสรุปผลการวิจัยในขั้นตอนนี้เพื่อ <ul style="list-style-type: none">• ทราบสิ่งที่สำเร็จ/ไม่สำเร็จ• สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข• การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสังเกต (Observation Form)
2. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) หรือแบบสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview)
3. แบบสอบหรือแบบบันทึกผล (Examining / Record)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยต่างเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองและอาจมีการมอบหมายบางคนให้รับผิดชอบ ในแต่ละกิจกรรม

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล(เชิงคุณภาพ)

1. จัดทำข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ต่างๆ ได้แก่

- การกระทำ (Acts)
- กิจกรรม (Activities)
- ความหมาย (Meaning)
- ความสัมพันธ์ (Relationship)
 - การมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Participation)
 - สภาพสังคมและบริบทที่เกี่ยวข้อง (Setting)

2. จัดแบ่งข้อมูลจากบันทึกข้อความพรรณนาเหตุการณ์ภาคสนามที่เกี่ยวข้องกิจกรรมการวิจัยฯ ทั้ง 10 ขั้นตอน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลทำให้เป็นสภาพปัจจุบันจากข้อความพรรณนาเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกิจกรรม ใน 10 ขั้นตอน

3.5 การเขียนรายงานผลการวิจัย

- นำเสนอรายงานในรูปแบบอิงแนวคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Approach) พร้อมแสดงหลักฐานประกอบทั้งข้อมูล สถิติ ภาพถ่าย/ภาพบันทึก เอกสาร และอื่นๆ
- อาจนำเสนอผลตามขั้นตอนการวิจัย หรือเป็นวงรอบ
- ต้องสรุปผลการวิจัยว่าได้ผลเป็นอย่างไร สำเร็จหรือไม่สำเร็จ อภิปรายผลว่า ทำกันอย่างไร ทำไมเป็นเช่นนั้น เกิดการเรียนรู้ หรือมีทฤษฎีใหม่หรือองค์ความรู้ใหม่อะไรบ้าง ทั้งในระดับบุคคล/กลุ่มบุคคล/องค์การ และมีข้อเสนอแนะอะไร/อย่างไร ในการพัฒนาการบริหารจัดการ หรือการวิจัยครั้งต่อไป